Rejtvénypályázat

A nyár utolsó Szamárfül oldalán lazításként egy könnyebb pályázati rejtvényt közlünk, amit talán még a kisebbek is meg tudnak fejteni. Ludwig von Beethoven német zeneszerző 1823-ban komponálta azt a szimfóniáját, melynek egyik tételében Schiller Örömódája is megszólal. Azt kell megfejtenetek, hogy ez a szimfónia hányadik a szerző hasonló alkotásainak sorában.

A vízszintes sorokba a számozás szerint írjátok be a meghatározásoknak megfelelő szavakat. Soronként egy-egy szó utolsó betűje azonos a következő szó kezdőbetűjével, tehát a szavak egy ponton „összenőttek". A kitöltött ábra egyik függőleges sorában válik olvashatóvá a szimfónia sorszáma, amit be kell küldenetek a Vas Népe Szerkesztőségébe, Szombathely, Berzsenyi tér 2. címre. A beküldési határidő a megjelenéstől számított két hét. A helyes megfejtést beküldők között egy sétálómagnót, egy videokazettát és egy könyvet sorsolunk ki.

Meghatározások:

1. sor: pléd, paplan — mesebeli hatalmas ember

2. sor: indiai húros hangszer — tüskés szárú virág

3. sor: karimás fejfedő — a mesében rózsaszín ez az állat

4. sor: hulladék — ebben nézegetjük magunkat

5. sor: dolog, feladat — bibliai bárka-kikötő

6. sor: vékony fadarab — szennyvízelvezető csőrendszer

7. sor: átlátszó, törékeny anyag — ez tartja a tetőszerkezetet

8. sor: csónak — kis, kerekre csiszolódott kődarab

9. sor: a virág legszebb része — kis sertés

10. sor: hím kecske — kerek, sok levélből álló főzeléknövény

V.T.K.

1									
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									
9									
10									

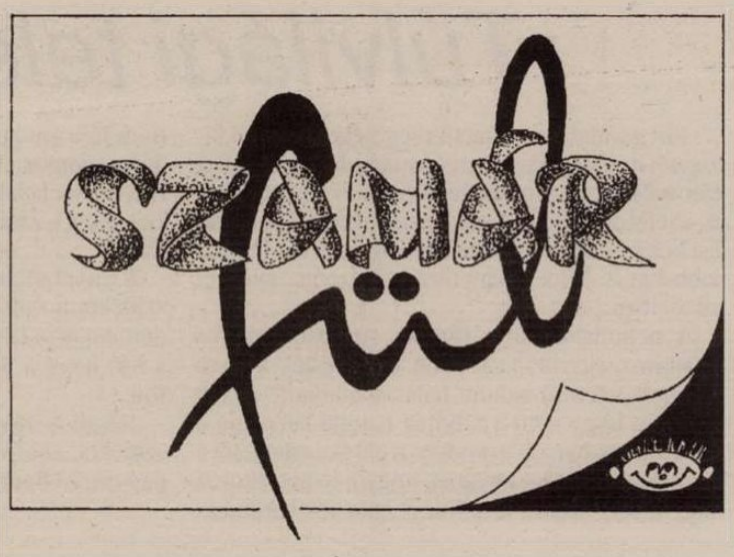

Kakukktojás

Melyik szó „lóg ki" az alábbi szócsoportokból?

A.	B.	C.
1. FAGOTT	1. TOYOTA	1. HANGYA
2. OBOA	2. AUDI	2. KATICABOGÁR
3. KLARINÉT	3. MITSUBISHI	3. LÉGY
4. ZONGORA	4. HONDA	4. MÉH
5. KÜRT	5. NISSAN	5. KERESZTESPÓK

D.	E.	F.
1. KRAKKÓ	1. MUNKÁCSY	1. VAS
2. BRÜSSZEL	2. MUSZORGSZKIJ	2. ALUMÍNIUM
3. BÉCS	3. MONET	3. ÓLOM
4. PÁRIZS	4. TIZIANO	4. BRONZ
5. BUKAREST	5. REPIN	5. RÉZ

Barlangi barangolások

Földünk rejtett természeti kincsei, a barlangok, az első menedékhelyül szolgáltak az ember számára, mégis máig is titokzatosság veszi körül őket. Az ismeretlen föld alatti világ egyaránt vonzza több tudományág szakembereit, de a kalandvágyókat, a természet törvényeit nem tisztelőket is. Gyakran a véletlenek is segítenek a barlangok felfedezésében, a bennük lévő páratlanul gazdag geológiai, paleontológiai (őslénytani), antropológiai (embertani), archeológiai (régészeti) értékek megismerésében.

Néhány olyan esetet idézünk fel a hazai és külföldi barlangkutatásból, ahol a véletlenen múlott a felfedezés.

1902-ben kútásás során bukkantak a tapolcai Tavas-Barlangra. A kőművesmester nyolc méter mélységben nyílást vett észre a kút oldalán. Ezt annyira kibővítették, hogy hason kúszva átbújhattak rajta és az onnan kiáramló meleg, párás levegő eredetét követve először egy nagyobb terembe, majd egy föld alatti tó partjához értek. Ezen a tavon teknővel átkeltek, majd újabb, egymástól kőomladékokkal elválasztott kisebb tavakat találtak. Sok látogatója lett volna ennek az érdekes barlangnak, de a kúton leereszkedés elég körülményes volt, s a ház tulajdonosa sem vette jó néven, hogy kútjának vizét állandóan felzavarják. A híres Balaton-kutató **Lóczy Lajos** vezetésével létrejött „Barlang-társulat" több évtizedes lelkes munkájának köszönhetően a nagyközönség számára is hozzáférhető lett ez a hazai viszonylatban páratlan természeti szépség. Mint tudjuk, sajnos ma már gyalog járhatjuk be az egykori csónakutat, hiszen a közeli bauxitbányászat miatt több méterrel süllyedt a karsztvízszint, így a barlang szárazra került. Hasonlóan ismerték meg a *Mecsekben* levő *Abaligeti-barlangot*. Hajdan a rendkívül szűk barlangnyílásból bűvízű patak folyt, amely malmot hajtott. 1768-ban az akkori kíváncsi vízimolnárnak sikerült bejutni és végigjárni a barlang fél kilométernyi főágát.

A világ egyik leghíresebb barlangja a spanyolországi *Altamira-barlang*, mely őskőkori régészeti leleteivel vált világhírűvé. Megismerésük meseszerűen hangzik. 1879-ben egy spanyol régész kutatásaira magával vitte hétéves leányát is, aki megunta apja órák hoszat tartó ásatásait, ide-oda járkált a barlangban, majd egy kőhalmaz tetejére hanyatt lefeküdt pihenni. Álmodozva nézegette a felette ívelő mennyezetet, amelyen először csak homályos állatformákat látott, de ezek egyre határozottabbá lettek, és lassan benépesítették az egész területet. A kislány hívására apja is megvizsgálta a barlangmennyezetet, s legnagyobb meglepetésére érdekes, embereket és bölényeket ábrázoló rajzokat, festményeket látott, amiket eddig nem vett észre, holott gyakran járt ezen a helyen. Az ábrák ugyanis a talajon fekve, megfelelő távolságból nézve tűnnek fel. A tudósok kezdetben hitetlenkedtek, de később ők is belátták: a művészettörténet első alkotásait találták meg akkor Altamirában.

H.L.

Szabad a gazda?

Az augusztus 12-én megjelent rejtvényeink helyes megfejtése a következő: **Wanderung:** Güns — Kőszeg, Ödenburg — Sopron, Pernau — Pornóapáti, Komorn — Komárom, Gran — Esztergom, Steinamanger — Szombathely, Erlau — Eger, Stuhlweißenburg — Székesfehérvár, Eberau — Mogyorókerék, Großdorf — Vaskeresztes, Eisenburg — Vasvár, Großpetersdorf — Németszentmihály, Eisenstadt — Kismarton, Raab — Győr, Fünfkirchen — Pécs. **Betűpiramis:** Rár, sár, szár, rázós, szórás, szárszó. **Nem kell számolnod:** tepertő, opera, alperes.

Lóugrásban

E	S	E	R	O	K
M	O	R	Z	R	N
O	L	É	Á	Á	D
L	E	B	O	Á	D
I	R	N	A	N	D
I	Y	L	N	Á	S

A négyzet betűi közt hat személynév rejtőzik. Indulj el a bal felső sarokból, annak „E" betűjétől és lóugrásban olvasd össze a többi betűt. A hat név kezdőbetűje egy amerikai feltaláló nevét takarja.

Színező

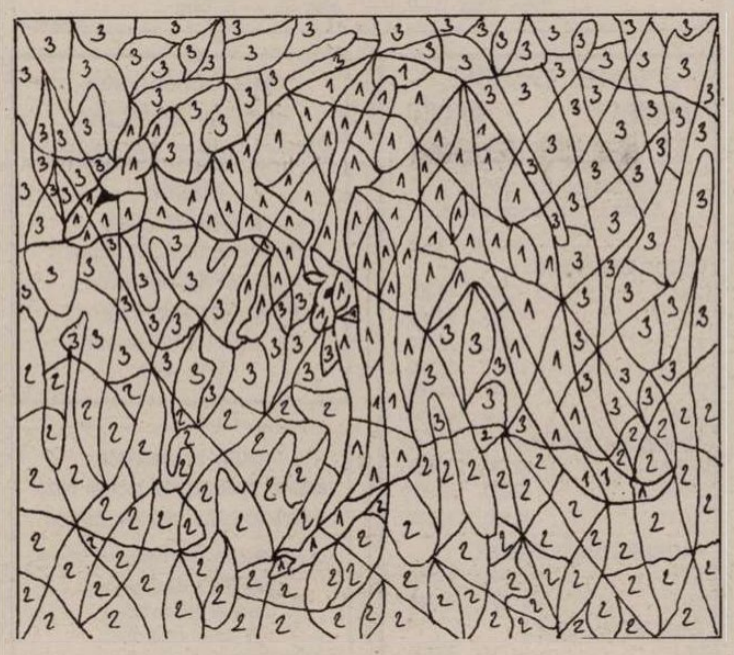

1 = barna, 2 = zöld, 3 = kék

Színezd ki a számoknak megfelelően az ábrát. Mit látsz így rajta?

S.J.

Nyolc sportág

Párosítsd össze a világhírű sportolókat sportágaikkal!

1. Nelson Piquet	**a/** tenisz
2. Mike Tyson	**b/** rúdugrás
3. Katarina Witt	**c/** úszás
4. Boris Becker	**d/** Forma—1 autóversenyzés
5. Rózsa Norbert	**e/** kardvívás
6. Grigorij Kirijenko	**f/** ökölvívás
7. Garri Kaszparov	**g/** műkorcsolya
8. Szergej Bubka	**h/** sakk

Töri-fejtörő

Kikre ismersz rá a rövid életrajzok alapján?

1. A hagyomány szerint Betlehemben született. Gyermekként került a király szolgálatába. Harcosként híressé tette egy győzelem: „... sietve a filiszteus elé futa, hogy megküzdjön vele és benyújtá kezét táskájába, kivőn belőle egy könyvet, azt parittyájával megforgatá s elhajítá s homlokon sújtá vele a filiszteust...". Később uralkodó lett.

2. Róma hírhedt császára. Rokonait megölette, még anyját és két feleségét is. Költő is volt. Uralkodása alatt égett le Róma.

3. Korzikán született, s egy másik szigeten halt meg. Hadvezérként kezdte, száműzetésben érte a vég. Katonái Győrnél az utolsó nemesi felkelést leverték. Húszéves korára tábornok volt.

K.K.

Nyertesek

A Szamárfül című összeállításunkban 1993. július 29-én megjelent pályázati keresztrejtvény helyes megfejtése: Ság hegy.

A jó megfejtést beküldők közül az alábbiak nyertek:

Sétálómagnót — **Dobosi Nóra** Szombathely,

Videokazettát — **Berki Veronika** Celldömölk,

Könyvet — **Solymosi Amálka** Acsád.

Gratulálunk a nyerteseknek, a nyereményeket postán küldjük el.

Mi fán terem?

Azt mindenki könnyen ki tudja találni, hogy hol nő az alma, a galagonya vagy a rózsa. Az alma almafán, a galagonya galagonyabokron, a rózsa rózsatövön. A dolog azonban nem mindig ilyen egyszerű. Vajon meg tudod-e mondani, „mi fán terem", azaz milyen növény termése, vagy virága a **kókuszdió,** a **makk,** a **csipkebogyó,** a **buzogány,** a **toboz?**

Rakd össze és figyelj! 6.

Hatfordulós pályázatunk végre elérkeztett az utolsó állomáshoz! Aki kezdettől fogva gondosan megőrizte a részleteket, az most már össze tudja állítani a teljes rajzot. Az ábrán, ha jól megnézitek, négy szabálytalanságot fedezhettek fel. A nyereménysorsoláson azok az olvasóink vesznek részt, akik az összerakott ábrát és a négy szabálytalanság leírását egyaránt beküldik a Vas Népe Szerkesztőségébe, Szombathely, Berzsenyi tér 2. címre. A beküldési határidő 1993. szeptember 15. A helyes megfejtők között a Vas Népe Kft. ajándékát, egy versenykerékpárt sorsolunk ki. Jó munkát!

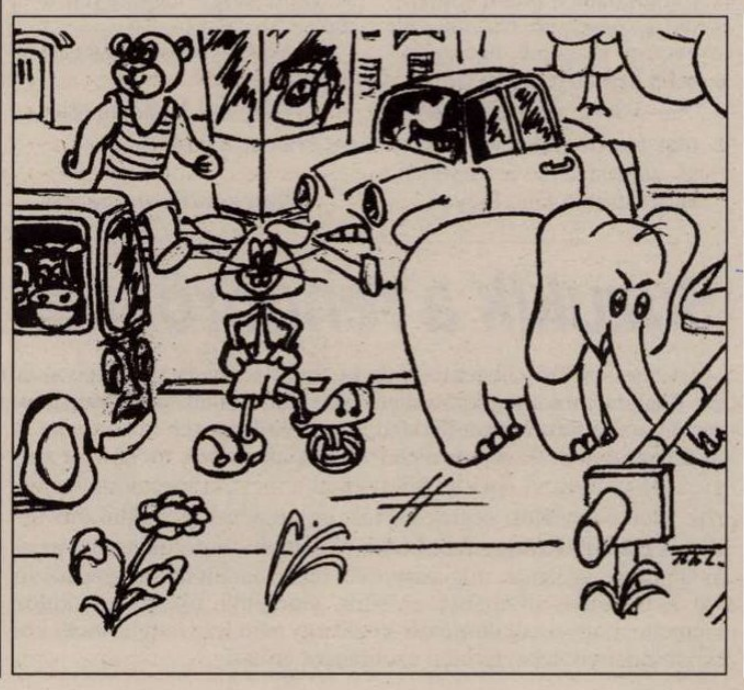

Angolul fejtendő!

BOAT — SHIP

Próbáljatok meg eljutni a *„boat"* (csónak) szótól a *„ship"* (hajó) szóig úgy, hogy mindig csak egy-egy betűt változtattok meg az előző szóhoz képest. Például: pear — dear — deer — deep stb. Segítségül a szólánc tagjainak magyar jelentését sorban megadjuk: **csónak — ütni — üveggyöngy — kanyar — küldeni — csíra — látszik — törzs — lépés — megálló — üzlet — hajó.**

A RIDDLE

„I am two years older than Bill", said Tom. „I am half as old as Tom", said Dick. „I am four years older than Dick", said Bill. How old was Tom?

Az összeállítást a Pannonpress Sajtóügynökség készítette